

Dosarul nr. 3ra-265/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud: G.Cazacu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciună, E.Palanciuc, V.Negru)

D E C I Z I E

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul:

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas

Nina Vascan

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Serviciul Fiscal de Stat,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Alexandr Belibov împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea
actelor administrative,
împotriva deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La data de 25 aprilie 20xx, Alexandr Belibov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actelor administrative.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 3 septembrie 2018 a fost emisă decizia nr. 117/1533. Această decizie a fost emisă cu ignorarea argumentelor dezacordului înaintat împotriva actului de control din 6 iulie 2018 și din 8 august 2018, cât și circumstanțele importante pentru stabilirea corectă a mărimii venitului impozabil. Una din circumstanțe, reflectată în pct. 6, a fost dată o apreciere eronată și respectiv aplicată legea care nu trebuia să fie aplicată, este faptul stabilirii încasării în beneficiul reclamantului a sumei de 32 000 de euro, echivalentul a 507 373 de lei, în urma vânzării apartamentului nr. xx, din or. Chișinău str. Xxxxxx, xx/1, la data de 10.10.2012.

Vânzarea apartamentului la această dată a fost realizată de către Alexandr Belibov în baza procurii eliberate de proprietarii apartamentului care la acel moment erau Alexandru Polenciuc și Irina Zgurscaia. Anterior a vândut ultimilor apartamentul în cauză și anume la 21 august 2012 a fost încheiat cu ei contractul de vânzare-cumpărare nr.xxxxx. După aceasta i-a fost perfectată o procură în vederea înstrăinării apartamentului, act care l-a realizat încheind cu Veaceslav Papanaga contractul de vânzare-cumpărare din 10 octombrie 2012 cu nr. 30045.

Anume în cadrul executării acestui contract, Veaceslav Papanaga a primit de la el recipisa pentru confirmarea primirii sumei de 32 000 de euro. Însă, această sumă a primit-o ca reprezentant a lui Alexandru Polenciuc și Irina Zgurscaia. Peste puțin timp după primirea acestei sume a transmis-o lui Alexandru Polenciuc. Acest fapt se atestă prin declarația făcută pe propria răspundere de către Alexandru Polenciuc la 11 martie 20xx în fața notarului public din Statele Unite ale Americii care a fost apostilată, tradusă și anexată la acțiune.

La momentul actual Alexandr Polenciuc locuiește în Statele Unite ale Americii și din acest motiv a fost nevoie de anumit timp pentru a transmite această declarație. Declarația respectivă a fost expediată prin poștă și a fost recepționată la începutul lunii aprilie 20xx. În tot cazul, banii care au fost primiți de reclamant de la Veaceslav Papanaga nu au devenit proprietatea sa, deoarece ultimul avea obligația să îi transmită proprietarilor apartamentului cu care a contractat cumpărătorul Veaceslav Papanaga.

A notat că, despre faptul întocmirii declarației menționate, pârâtul a fost informat în contestația depusă la 7 martie 20xx împotriva deciziei contestate. Pârâtul a fost informat că declarația va fi prezentată pe parcursul examinării contestației, însă nu a reținut toate cheltuielile legate de procurarea apartamentului în cauză de la Dumitru Sajîn și Svetlana Sajîn.

Pe lângă suma de 25 000 de euro, echivalentul a 382 368 de lei, care au fost reținuți de către pârât ca cheltuiți pentru procurarea bunului în p.6 lit. a) din decizia contestată, ultimul a mai achitat suma de 11 600 de euro, în vederea stingerii datoriilor familiei Sajîn față de bancă și executorul judecătoresc. Această sumă la fel reprezintă parte a prestației sale, conform contractului de vânzare-cumpărare în baza căruia a dobândit bunul dat și urma să fie reținut ca bază valorică.

Aceste circumstanțe au fost supuse examinării de către instanțele de judecată în cadrul procesului civil intentat la cererea lui Dumitru Sajîn și Svetlana Sajîn, constatate prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017 și decizia Curții Supreme de Justiție din 13 iunie 2018.

Aceste circumstanțe se confirmă prin actele anexate la cererea de chemare în judecată: contractul de vânzare-cumpărare încheiat cu Alexandru Polenciuc, procura eliberată de Alexandru Polenciuc și Irina Zgurscaia.

La fel a anexat dovezile de plată a sumei invocate în favoarea băncii și executorului judecătoresc. Suma de 11 600 de euro urma să fie inclusă în baza valorică a activului dat și respectiv să fie dedusă la stabilirea creșterii de capital conform prevederilor alin.5 și 7 al art.37 din Codul fiscal, în vigoare la momentul apariției obligației fiscale: mărimea creșterii de capital provenită din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare (scoatere din uz) a activelor de capital este egală cu excedentul sumei încasate în raport cu a aceste active, suma creșterii de capital în anul fiscal este egală cu 50% din suma excedentară a creșterii de capital recunoscute peste nivelul oricăror pierderi de capital suportate pe parcursul anului fiscal.

În conformitate cu prevederile art. 38 alin. (1) din Codul fiscal, baza valorică a activilor de capital înseamnă valoarea activelor de capital procurate sau create de contribuabil. Din conținutul normelor citate rezultă că, creșterea de capital trebuia să fie calculată prin scăderea din sumele încasate a cheltuielilor legate de procurarea bunului, inclusiv a sumei de 11 600 de euro, menționate supra.

Această concluzie este susținută de prevederile punctelor 36 și 40 din Regulamentul cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit al persoanelor fizice care nu practică activitatea de întreprinzător și Hotărârea Guvernului nr.77 din 30 ianuarie 2008 inserat în anexa 2 al acesteia. Baza valorică a activului de capital este suma achitată de contribuabil pentru procurarea lui sau suma cheltuielilor suportate de contribuabil pentru crearea acestui activ de capital. Sumele achitate pentru procurarea, cheltuielile suportate pentru crearea activelor de capital urmează a fi confirmate documentar. Baza valorică a activelor de capital dobândite în proprietatea contribuabilului după 1 ianuarie xxxx se determină în baza documentelor ce atestă trecerea dreptului de proprietate în conformitate cu legislația în vigoare (contractul de vânzare-cumpărare, factura de expediție, factura fiscală, precum și alte documente care atestă trecerea dreptului de proprietate).

A mai menționat că, reținerea sumei de 32 000 de euro în calitate de creștere de capital, indicat în p. 8 din decizia contestată, reprezintă o aplicare eronată a legii și trebuie anulată.

Prin obligațiile fiscale care au fost instituite prin decizia contestată este lezat dreptul său de proprietate asupra mijloacelor bănești care trebuie să le achite în calitate de impozit. O altă constatare eronată a pârâtului se referă la cheltuielile suportate de reclamant pe parcursul perioadei supuse controlului fiscal, care după părerea pârâtului atestă existența unor venituri.

A menționat că, în anul 2010 a împrumutat de la fratele său Rostislav Belibov mijloace bănești în mărime totală de 60 000 de euro, ce se confirmă prin recipisa prezentată pârâtului. Anume aceste mijloace bănești au acoperit cheltuielile suportate de el pe parcursul perioadei 2012 - 2016, inclusiv acele cheltuieli care au fost reținute de către pârât în p.7 în mărime de 366 3xx de lei și în pct.20 în mărime de 149 068 de lei, considerând că sursa de proveniență a lor nu este confirmată documentar.

Pârâtul urma să diminueze sumele menționate cu 500 000 de lei pentru el și cu 500 000 de lei pentru soția sa Natalia Belibov. Toate mijloacele bănești și bunurile materiale care sânt puse în discuție reprezintă proprietate comună în devălmășie a soților Belibov. Concluzia sa reiese din prevederile art. 226⁷ din Codul fiscal care urma să fie aplicat de către pârât.

Pârâtul a constatat în p.4 și p.6 lit. b) din decizia contestată că, suma de 26 000 de euro, echivalentul a 407 771 de lei, urmează a fi luate în calcul la stabilirea situației fiscale pentru perioada 2012 - 2016, considerând această sumă drept venit.

Însă, chiar reieșind din actele acumulate de către organul emitent, anume recipisa eliberată de Alexandr Belibov lui Gheorghe Percic cu privire la primirea sumei de 26 000 de euro, rezultă că această sumă reprezintă avansul în vederea realizării contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil amplasat în or. XXXXXX, str. XXXXXX XXXXXX, xxx.

Această recipisă conține clauzele inerente unui contract de vânzare-cumpărare a bunului indicat fiind identificat acesta și fiind indicat prețul total a bunului. Din motive care nu depindeau de voința sa Gheorghe Percic, în calitate de cumpărător, nu a executat obligațiile de plată integrală a contractului de vânzare-cumpărare și bunul imobil litigios nu fost transmis în proprietatea cumpărătorului. În registrul bunurilor imobile, dreptul său de proprietate asupra bunului dat este actual și nu a suferit careva ingerințe.

Mijloacele bănești în mărime de 26 000 euro se află în posesia sa cu titlu de avans și nu reprezintă proprietatea sa, deoarece ei urmează să fie restituiți lui Percic Gheorghe la solicitarea acestuia. La momentul de față între reclamant și Gheorghe Percic se desfășoară un litigiu și soarta acestor mijloace bănești va fi decisă de către instanța de judecată. Dacă, aceste mijloace bănești vor deveni proprietatea sa, doar atunci ele se vor putea considera venit impozabil.

A remarcat că, nu există nici un temei legal de a considera mijloacele bănești primite ca împrumut așa cum a reținut pârâtul. Or, obligații și fapte caracteristice unui contract de împrumut nu a fost stipulate în recipisa sus menționată. Această sumă urma să fie parte a prețului pentru bunul imobil care trebuia să fie achitat de Gheorghe Percic, însă nu a fost achitat. Doar în cazul transmiterii bunului imobil în proprietatea cumpărătorului Gheorghe Percic, reclamantul era îndreptățit să primească în proprietatea sa avansul în cauză.

A specificat că, această sumă indicată în recipisă nu este numită arvună și din acest motiv ea nu poate fi reținută de Alexandr Belibov în proprietate în urma neexecutării de către cumpărător a obligațiilor de plată integrală a prețului. Pentru ca această sumă să fie considerată drept arvună, în recipisă trebuie să fie prevăzut expres dreptul său de a reține în proprietatea sa aceste mijloace bănești în urma neexecutării obligațiilor de către Gheorghe Percic.

A mai menționat că, în perioada anilor 2012-2018 între Alexandr Belibov și Gheorghe Percic s-a desfășurat un proces civil în cadrul căruia Gheorghe Percic a solicitat recunoașterea dreptului lui de proprietate asupra bunului imobil litigios. Percic Gheorghe pretindea la casa litigioasă în condițiile în care a plătit suma de 26 000 euro și din acest motiv nu a solicitat restituirea acestei sume.

La fel, ordonanța emisă de Procuratura sect. Centru mun. Chișinău din 5 septembrie 2013 în cadrul cauzei penale nr. xxxxxxxx nu reprezintă un act în măsură să constate careva circumstanțe într-o manieră definitivă. Prin această ordonanță organul de urmărire penală doar invocă săvârșirea unor fapte interzise de legea penală.

Instanței de judecată îi revine dreptul de a constata veridicitatea celor imputate și eventual a recunoaște vinovăția lui Alexandr Belibov. Până la pronunțarea unei hotărâri irevocabile față de el urmează a fi aplicată prezumția de nevinovăție, inclusiv în ce ține de constatarea faptelor imputate de organul de urmărire penală. În consecință, suma de 26 000 de euro nu reprezintă venit impozabil. Cele expuse se confirmă și în decizia Curții Supreme de Justiție din 4 aprilie 2018.

A indicat că, despre emiterea deciziei contestate nu a cunoscut. Această decizie a fost expediată în adresa sa de către pârât, însă nu a fost recepționată de către el, dar de către altă persoană care a semnat avizul de recepție poștală. Această persoană nu i-a transmis scrisoarea sau membrilor familiei sale. Răspunsul Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” care confirmă faptul invocat, este anexat la cerea de chemare în judecată.

Cunoscând despre faptul petrecerii controlului fiscal, a presupus că va fi emisă o decizie și din acest motiv, din propria inițiativă a depus o cerere prin care a solicitat de a fi informat despre decizia emisă. La 8 februarie 20xx a primit decizia emisă de Serviciul Fiscal de Stat nr. 117/1533 din 3 septembrie 2018 și a contestat această decizie în termenul stabilit și anume la 7 martie 20xx.

La data de 1 aprilie 20xx a primit răspunsul pârâtului nr. 26-24-11/102/3650 din 26 martie 20xx potrivit căruia contestația a fost lăsată fără examinare din motivul omiterii termenului, fiind indicat faptul că a recepționat decizia contestată la data de 7 iulie 20xx.

Însă, concluzia dată este neîntemeiată deoarece este combătută prin răspunsul eliberat de Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” menționat supra. Acest fapt urma să fie raportat la prevederile art. 268 alin. (1) Cod fiscal, dar sânt aplicabile și aspectului discutat. Astfel, contestația a fost înaintată în termen și urma să fie examinată de către pârât, însă nu a fost. Astfel, se atestă respectarea procedurii prealabile. A mai indicat că, un alt capăt a cerințelor din prezenta cerere se referă la anularea acțiunilor de aplicare a sechestrului dispuse prin actul de sechestrul seria AS nr.0001053 din 12 februarie 20xx asupra apartamentului nr. xxx, din mun. Chișinău, str. Ion Creangă, 49/3.

Drept urmare a susținut că, în conformitate cu prevederile art.268 alin. 1 din Codul fiscal, contestația împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat sau acțiunii funcționarului fiscal poate fi depusă, dacă prezentul cod nu prevede altfel, în decursul a 30 de zile de la data comunicării deciziei sau a întreprinderii acțiunii contestate. Totodată, în conformitate cu prevederile art.xx3 lit. c) executarea silită a obligației fiscale poate avea loc doar cu condiția necontestării faptului de existență a restanței și mărimii ei în cazurile prevăzute la art.xx4 alin.(1) lit. c) și d).

În speță, aceste prevederi urmează a fi aplicate prin coroborare cu prevederile art.xx4 alin. 1 lit. c) care stipulează că executarea silită a obligației fiscale se efectuează prin urmărire a bunurilor contribuabilului, cu excepția celor consemnate la lit. a) și b). Prin urmare în cazul dat nu putea fi dispusă executarea silită a obligației fiscale deoarece reclamantul a contestat decizia respectivă în termen. În consecință nu putea fi dispusă nici aplicarea sechestrului.

Mai indică reclamantul că, în conformitate cu prevederile art. xx9 alin. (5) din Codul fiscal, dacă contribuabilul nu și-a stins obligația fiscală și dacă acțiunile de sechestrare a bunurilor nu au fost atacate în decursul a 30 zile lucrătoare din data sechestrării, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să comercializeze bunurile sechestrate. În cazul când acțiunile Serviciului Fiscal de Stat sânt contestate, comercializarea bunurilor menționate în contestație sau în cererea de chemare în judecată se suspendă până la soluționarea cauzei.

Astfel, comercializarea bunurilor menționate în contestație se suspendă până la soluționarea cauzei. Din acest motiv reclamantul a înaintat la xx martie 20xx o contestație împotriva acțiunilor de aplicare a sechestrului cu solicitarea de suspendare a comercializării bunului nominalizat supra.

Anterior, la 11 februarie 20xx a mai depus o cerere prin care a solicitat să nu fie aplicat sechestrul asupra bunurilor lui în vederea executării deciziei din 3 septembrie 2018, deoarece decizia dată a primit-o abia la 8 februarie 20xx și intenționează să depună contestație.

La data de 10 aprilie 20xx a primit răspunsul pârâtului nr. 26-24-11/125/4xx5 din 4 aprilie 20xx, prin care a fost informat că contestația înaintată împotriva acțiunilor de aplicare a sechestrului nu a fost examinată din motiv că a fost depusă peste termen. În acest sens au fost invocate prevederile art. 273 alin. (2) din Codul fiscal, care stipulează contestația împotriva deciziei/hotărârii Serviciului Fiscal de Stat și acțiunilor funcționarilor fiscali privind executarea silită a obligației fiscale în

conformitate cu prezentul cod se depune în decursul a 10 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei sau săvârșirii acțiunilor contestate. Depunerea contestației la Serviciu Fiscal de Stat nu sistează executarea silită a obligației fiscale în conformitate cu prezentul cod, cu excepția comercializării bunurilor sechestrate.

Norma citată se referă la decizii/hotărâri de executare silită în general, însă, pentru actele de aplicare a sechestrului legislatorul a stabilit o normă specială, anume art. xx9 alin. (5), care a fost citat mai sus și care stipulează că dacă contribuabilul nu și-a stins obligația fiscală și dacă acțiunile de sechestrare a bunurilor nu au fost atacate în decursul a 30 zile lucrătoare din data sechestrării, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să comercializeze bunurile sechestrate. În cazul când acțiunile Serviciului Fiscal de Stat sânt contestate, comercializarea bunurilor menționate în contestație sau în cererea de chemare în judecată se suspendă până la soluționarea cauzei.

A considerat că, reieșind din prevederile citate termenul de adresare în instanța de judecată este de treizeci de zile lucrătoare din momentul aplicării sechestrului, adică din 12 februarie 20xx. Astfel, termenul de înaintare a contestației împotriva acțiunilor de aplicare a sechestrului a fost respectat.

A solicitat Alexandr Belibov anularea deciziei nr. 117/1533 din 3 septembrie 2018 emisă de către șef-adjunct al Direcției Generale Administrare Fiscală mun. Chișinău, asupra cazului de încălcare fiscală pretinsă ca fiind săvârșită de către reclamant; anularea acțiunilor de aplicare a sechestrului dispuse prin actul de sechestrul seria AS nr. 0001053 din 12 februarie 20xx asupra apartamentului nr. xxx din mun. Chișinău, str. Ion Creangă, 49/3; suspendarea comercializării bunurilor sechestrate și anume a apartamentului nr. xxx din mun. Chișinău, str. Ion Creangă, 49/3.

Prin hotărârea din 27 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, acțiunea a fost admisă integral, a fost anulată decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 117/1533 din 3 septembrie 2018 asupra cazului de încălcare a legislației de către Alexandr Belibov și a fost anulat actul de sechestrul seria AS, nr. 0001053 din 12 februarie 20xx asupra apartamentului nr. xxx din mun. Chișinău str. Ion Creangă, 49/3, nr. cadastral xxxxxxxx.xxx.xx.xxx.

Prin decizia din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat și a fost menținută hotărârea din 27 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani.

La data de 3 decembrie 2020, Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere de recurs nemotivat prin intermediul oficiului poștal, iar la 21 ianuarie 2021 cererea de recurs motivată, împotriva deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, concluziile instanțelor judecătorești sunt în contradicție esențială cu înscrisurile atașate la materialele cauzei, iar actele reținute drept probe întru consolidarea soluțiilor adoptate nu pot fi luate în considerare, nefiind pertinente cauzei.

Instanța de fond și cea de apel în mod nejustificat și neîntemeiat au concluzionat asupra necesității anulării integrale a deciziei, deși intimatul nu a pus la îndoială corectitudinea celorlalte încălcări constatate în decizie.

Instanța de apel nu a ținut cont de faptul că în lipsa anulării actului administrativ individual în temeiul căruia a fost emis actul de sechestrul, este nejustificată și neîntemeiată concluzia privind anularea actului de sechestrul.

Cu referire la concluzia privind necomunicarea deciziei contestate a relatat că, Serviciul Fiscal de Stat l-a înștiințat contra semnătură despre examinarea cazului de încălcare fiscală pentru data de 22 august 2018, iar la 16 august Alexandr Belibov a depus cerere prin care a solicitat amânarea adoptării deciziei pentru data de 3 septembrie 2018. Serviciul Fiscal de Stat și-a îndeplinit obligația de expediere și a expediată cu aviz recomandat decizia din 3 septembrie 2018, care a fost livrată la data de 7 septembrie 2018, iar alte interpretări în acest sens sunt nejustificate. Faptul că Alexandr Belibov nu a semnat avizul și nu a recepționat decizia, iar semnătura de pe aviz a fost contrafăcută, nu sunt imputabile recurentului.

A solicitat Serviciul Fiscal de Stat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 26 ianuarie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 26 februarie 2021, Alexandr Belibov, reprezentat de avocatul Vitalie Ciuchitu a depus referință prin care a solicitat de a declara ca inadmisibil recursul de pus de Serviciul Fiscal de Stat.

Examinând cererea de recurs, Completul specializat pentru examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Conform articolului 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Actele cauzei denotă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 18 noiembrie 2020. Însă, date despre notificarea dispozitivului deciziei la materialele cauzei lipsesc. Decizia motivată a fost notificată participaților la proces la data de 23 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice (vol.III, f.d. 132). Astfel, recurentul Serviciul Fiscal de Stat s-a conformat prevederilor legale și recursul depus la data de 3 decembrie 2020 și motivarea recursului la data de 21 ianuarie 2021, sunt în termen (vol.III, f.d. 141).

Prin încheierea din 9 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat s-a numit pentru examinare în complet de 5 judecători.

Conform articolului 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul înaintat și a casa decizia din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel, din următoarele motive

Conform art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care casează integral decizia instanței

de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

De asemenea potrivit dispozițiilor art. xx4 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Aplicabile litigiului sunt prevederile art. 244 alin. (2) coroborat cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, care stipulează că pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La acest capitol, Colegiul reține și prevederile art. 22 și art. 2xx alin. (1) și alin. (2) din Codul administrativ, conform cărora, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Actele cauzei denotă că, prin decizia Direcției administrare fiscală mun. Chișinău nr. 18906/23 din 23 aprilie 2018 a fost inițiat controlul fiscal privind corectitudinea declarării, calculării și achitării impozitului pe venit de către Alexandr Belibov pentru perioadele fiscale 2012-2016.

La data de 6 iulie 2018 a fost emis actul de control nr. 5-688413, prelungit pe blanchetele nr. 5-688414, nr. 5-688415, nr. 5-688416, nr. 5-688417, nr. 5-688418 cu emiterea deciziei Direcției administrare fiscală mun. Chișinău nr. 117/125 din 3 august 2018.

Prin actul nr. 3-571683 din 8 august 2018 a Serviciului Fiscal de Stat, s-a stabilit că venitul impozabil nedeclarat de către reclamant pentru anul 2016 constituie 134 428 de lei. Suma nedeclarată și neachitată a impozitului pe venitul impozabil obținut de către Alexandr Belibov în perioada fiscală anul 2016 constituie 20 936,64 de lei.

La data de 8 august 2018, Alexandr Belibov a înaintat în adresa Direcției administrare fiscală mun. Chișinău dezacordul asupra actului de control nr. 5-688413.

Prin decizia nr. 117/1533 din 3 septembrie 2018 a Serviciului Fiscal de Stat asupra cazului de încălcare a legislației comisă de către Alexandr Belibov, s-a decis încasarea la buget sumele impozitului pe venit în mărime de 96 868,xx de lei, inclusiv pentru anul A/2012 în sumă de 74 707,34 de lei, pentru anul A/2013 suma de 175 de lei, pentru anul A/2014 suma de 1 050 de lei și pentru anul A/2016 suma de 20 936,64 de lei. S-a încasat la buget majorarea de întârziere (penalitate) în sumă de 49 448 de lei. S-a aplicat amenda pentru încălcarea legislației în mărime de 96 868,xx de lei pentru eschivarea de la calculul și plata impozitului pe venit pentru anii 2012, 2013, 2014 și 2016, 4 000 de lei pentru neprezentarea declarației persoanei fizice cu privire la impozitul pe venit pe perioadele A/2012-A/2016, precum și suma

de 3 000 de lei pentru neprezentarea până la inițierea controlului fiscal, a declarației cu privire la proprietate.

Nefiind de acord cu decizia enunțată, la 7 martie 20xx Alexandr Belibov a contestat decizia nr. 117/1533 a Serviciului Fiscal de Stat, solicitând anularea acesteia.

Prin răspunsul nr. 26/24/11/102/3650 din 26 martie 20xx a Serviciului Fiscal de Stat, s-a indicat că termenul de depunere a contestației împotriva Deciziei nr. 117/1533 din 3 septembrie 2018, emisă de către Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău a expirat, respectiv, în conformitate cu art. 268 alin (2) din Codul fiscal, contestația depusă de reclamant va rămâne neexaminată.

La caz, prin cererea de chemare în judecată Alexandr Belibov a solicitat anularea deciziei nr. 117/1533 din 3 septembrie 2018 emisă de către șef-adjunct al Direcției Generale Administrare Fiscală mun. Chișinău, asupra cazului de încălcare fiscală pretinsă ca fiind săvârșită de către reclamant; anularea acțiunilor de aplicare a sechestrului dispuse prin actul de sechestrul seria AS nr. 0001053 din 12 februarie 20xx asupra apartamentului nr. xxx din mun. Chișinău, str. Ion Creangă, 49/3; suspendarea comercializării bunurilor sechestrate și anume a apartamentului nr. xxx din mun. Chișinău, str. Ion Creangă, 49/3.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a admis integral, a fost anulată decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 117/1533 din 3 septembrie 2018 asupra cazului de încălcare a legislației de către Alexandr Belibov și a fost anulat actul de sechestrul seria AS, nr. 0001053 din 12 februarie 20xx asupra apartamentului nr. xxx din mun. Chișinău str. Ion Creangă, 49/3, nr. cadastral xxxxxxxx.xxx.xx.xxx.

Judecând cauza în ordine de apel, prin decizia din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat și a fost menținută hotărârea din 27 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, unul din motivele cheie puse la baza soluției sale de către prima instanță și instanța de apel este că, vânzarea apartamentului nr. xx din mun. Chișinău, str. Xxxxxx, xx/1, a fost realizată de către Alexandr Belibov în baza procurii eliberate de către proprietarii apartamentului, care la acel moment erau Alexandru Polenciuc și Irina Zgurscaia.

Ca urmare, Alexandr Belibov a încheiat cu Veaceslav Papanaga contractul de vânzare-cumpărare din 10 octombrie 2012 cu nr. 30045 și în rezultat, Veaceslav Papanaga a recepționat de la reclamant recipisa privind confirmarea primirii sumei de 32 000 de euro, în calitate de reprezentat al proprietarilor/vânzători Alexandru Polenciuc și Irina Zgurscaia.

Însă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, contractul de vânzare-cumpărare nr. 30045 din 10 octombrie 2012, care a fost pus la baza soluției de către instanțele ierarhic inferioare, nu este anexat la materialele cauzei.

Aici, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că, prin prisma Codului administrativ instanța de apel la etapa de pregătire a dezbaterilor judiciare avea obligația, la cerere sau din oficiu, de a clarifica circumstanțele care trebuie probate și probele suplimentare care trebuiau a fi prezentate de către participanți, să solicite probele

necesare examinării complete și soluționării juste a cauzei de contencios administrativ.

Așadar, la dosar lipsește contractul de vânzare-cumpărare încheiat de către Alexandr Belibov, ce acționa în numele lui Alexandru Polenciuc și Irina Zgurscaia cu Veaceslav Papanaga.

Or, obiectul acestui contract de vânzare-cumpărare este bunul imobil, apartamentul nr. xx amplasat în mun. Chișinău, str. Xxxxxx xx/1, cu nr. cadastral xxxxxx1.141.01.0xx, iar în urma efectuării tranzacției, Alexandr Belibov ar fi obținut venituri impozabile. Anume în urma multitudinii tranzacțiilor efectuate de către Alexandr Belibov, acesta urma să depună Declarația persoanei fizice cu privire la impozitul pe venit și achitarea impozitului.

Presupusele inacțiuni ale lui Alexandr Belibov, au și dus la emiterea de către Direcția Generală Administrare Fiscală mun. Chișinău a actelor administrative contestate.

La fel, este de menționat și faptul că, la fila dosarul 229 volumul II, este anexată procura din data de 21 august 2012, întocmită de către Alexandru Polenciuc și Irina Polenciuc prin care l-au împuternicit pe Alexandru Belibov de a înregistra la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău contractul de vânzare-cumpărare a imobilului nr. xxxxx din 21 august 2012, autentificat de notarul public Oleg Gladîș precum și să dispună, să gestioneze și să administreze imobilul: apartamentul nr. xx cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx, din mun. Chișinău, str. Xxxxxx xx/1, cu dreptul de a vinde, schimba, dona, ipoteca cui va crede de cuviință imobilul dat la prețul și condițiile stabilite de dumnealui.

Iar, potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile din 20 februarie 2018, în perioada 21 august 2012 – 11 octombrie 2012, proprietarii bunului imobil apartamentul nr. xx cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx, din mun. Chișinău, str. Xxxxxx xx/1, au fost Alexandru Polenciuc și Irina Zgurscaia (vol.I, f.d.209).

Însă, prima instanță și instanța de apel în motivarea concluziei au indicat că, procura a fost întocmită de către Alexandru Polenciuc și Irina Zgurscaia pe numele reclamantului Alexandru Belibov, (vol. III, f.d.27, 126), fapt care nu corespunde cu copia procurii anexate la materialele cauzei în care figurează Alexandru Polenciuc și Irina Zgurscaia (vol. II, f.d. 229).

Prin urmare, având în vedere caracterul încălcărilor menționate, unica posibilitate de corectare a acestora este casarea deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei spre rejudecare. Or, corectarea erorilor admise de instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de recurs nu este posibilă.

Iar, o altă soluție decât aceea de trimitere a cauzei spre rejudecare ar echivala cu o validare și protejare a unor încălcări grave ale legii procedurale săvârșite de instanța de apel și cu o periclitate a sistemului judiciar în ansamblu, întrucât, dacă modul de abordare al Curții de Apel Chișinău ar fi însușit și de alte instanțe, s-ar ajunge la o inexistență, de fapt, a instanțelor de al II-lea grad de jurisdicție, la inutilitatea unei judecări și, implicit, la o atingere severă adusă drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa decizia

din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și de a trimite cauza la rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată.

Conform art. xx5, 247, 248 alin.(1) lit. d) și alin. (2), și art. 258 alin.(3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat.

Se casează integral decizia din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și se restituie cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandr Belibov împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actelor administrative spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii:

Maria Ghervas

Nina Vascan

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu